

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 17/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom pojednávaní 29. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. J., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 99/08, a D. J. st., R., L. J., R., M. F., R., L. B., R., a D. J. ml., R., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky taktiež postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 99/08, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. J., D. J. st., L. J., M. F., L. B. a D. J. ml. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. septembra 2008 doručená sťažnosť M. J., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 149 ústavy postupom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 99/08, a D. J. st., R., L. J., R., M. F., R., L. B., R., a D. J. ml., R. (ďalej aj „sťažovatelia v 2. až 6. rade“), ktorí namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, ako aj porušenie čl. 149 ústavy taktiež postupom úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 99/08.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľovi v 1. rade bolo 9. februára 2007 doručené uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, odboru všeobecnej kriminality Spišská Nová Ves ČVS: ORP-599/OVK-SN-2006 z 9. februára 2007, ktorým mu bolo vznesené obvinenie z trestného činu služby v cudzom vojsku podľa § 115 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005. Následne mu bolo doručené uznesenie Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov (ďalej len „vojenská obvodová prokuratúra“) sp. zn. Opv 304/06 z 28. februára 2007 o zastavení trestného stíhania z dôvodu podľa § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku (podľa tohto ustanovenia Trestného poriadku môže prokurátor zastaviť trestné stíhanie, ak je trest, ku ktorému môže trestné stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý bol obvinenému pre iný čin už právoplatne uložený, pozn.). Proti uzneseniu vojenskej obvodovej prokuratúry podal sťažovateľ v 1. rade sťažnosť, o ktorej rozhodla Vyššia vojenská prokuratúra Trenčín

uznesením sp. zn. VPt 40/07 z 12. apríla 2007 tak, že zrušila označené uznesenie vojenskej obvodovej prokuratúry a trestné stíhanie zastavila podľa § 215 ods. 1 písm. d) v spojení s § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (nepripustnosť trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania, pozn.).

Dňa 25. marca 2008 podal sťažovateľ v 1. rade trestné oznámenie na prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že dal podnet na účelové trestné stíhanie sťažovateľa v 1. rade za trestný čin podľa § 115 ods. 1 Trestného zákona napriek tomu, že si musel byť vedomý, že uvedený trestný čin je už premlčaný a nemožno ho stíhať.

Vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava (ďalej len „vyšetrovateľ prezídia PZ“) uznesením ČVS: PPZ-100/BKP-B-2008 z 22. mája 2008 trestné oznámenie sťažovateľa v 1. rade odmietol s poukazom, že nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku, pričom v odôvodnení tohto uznesenia okrem iného uviedol:

„Prokurátor nemôže spáchať trestný čin tým, že rozhodne určitým spôsobom v konkrétnej veci, vychádzajúc zo svojho právneho názoru, ktorý by prípadne mohol byť i chybný...“

Proti uvedenému uzneseniu vyšetrovateľa prezídia PZ podal sťažovateľ v 1. rade sťažnosť, o ktorej rozhodol úrad špeciálnej prokuratúry uznesením č. k. VII/2 Gn 99/08-10 z 30. júna 2008 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol, pretože nie je dôvodná. Následne podal sťažovateľ v 1. rade generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na preskúmanie postupu prokurátora, ktorý bol postúpený úradu špeciálnej prokuratúry. Úrad špeciálnej prokuratúry reagoval na podnet sťažovateľa prípisom č. k. VII/2 Gn 99/08-12 z 19. augusta 2008, ktorým ho vyhodnotil ako neopodstatnený a ako nedôvodný ho odložil.

Podľa sťažovateľa v 1. rade „*Prokurátor ÚŠP GP SR vydal pokyn na stíhanie mojej osoby z tr. činu služby v cudzom vojsku aj keď zo spis. materiálu z prípravného ako aj z konania pred súdom č. k. Pk 1 Tš 1/2005 vyplýva, že uvedený tr. čin sa nepochybne stal, ale rovnako tak vyplýva, že je premlčaný... Na základe tohto účelového podnetu prokurátora ÚŠP GP SR som bol šikanovaný, prenasledovaný a obmedzovaný nie iba ja, ale aj moji blízki (sťažovatelia č. 2 - 6) boli opätovne predvolávaní na políciu, navyiac v tej istej veci. Bolo to v čase keď boli najviac zraniteľní (7. 12. 2006 som bol odsúdený na doživotný trest) čo zapríčinilo aj zhoršenie zdravotného stavu a vedomie právnej neistoty...“.*

Podľa názoru sťažovateľa v 1. rade boli rozhodnutia úradu špeciálnej prokuratúry súvisiace s jeho trestným oznámením „*účelové a hlavne nedostatočné...“*, a preto spolu so sťažovateľmi v 2. až 6. rade navrhuje, aby ústavný súd vo veci ich sťažnosti rozhodol, že postupom úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 99/08 boli porušené ich označené základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou tiež opakovane vyslovuje, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal porušenie základného práva, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Sťažovatelia namietajú porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy a označených práv podľa dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 99/08, v rámci ktorého úrad špeciálneho prokurátora najprv uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa v 1. rade proti uzneseniu vyšetrovateľa prezídia PZ ČVS: PPZ-100/BKP-B-2008 z 22. mája 2008,

ktorým odmietol trestné oznámenie sťažovateľa v 1. rade, a následne prípisom č. k. VII/2 Gn 99/08-12 z 19. augusta 2008 odložil podnet sťažovateľa v 1. rade na preskúmanie postupu prokurátora.

Zo sťažnosti zjavne vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru v súvislosti s tým, že na základe trestného oznámenia sťažovateľa v 1. rade z 25. marca 2008 nebolo začaté trestné stíhanie proti prokurátorovi úradu špeciálnej prokuratúry pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, pričom jeho podania (sťažnosť a podnet na preskúmanie postupu prokurátora) neboli riadne prešetrené, boli „účelové a hlavne nedostatočné...“.

Ústavný súd v súvislosti so sťažnostnými námietkami sťažovateľov považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd, príp. ľudských práv a základných slobôd podľa dohovoru (m. m. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06).

Ústavný súd taktiež v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. napr. I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00) zdôrazňuje, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu voči označeným osobám. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku a ani v zákone o prokuratúre (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00).

Sťažovateľ v 1. rade sa cítil (spolu so sťažovateľmi v 2. až 6. rade) poškodený údajným trestným činom prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ktorého sa mal dopustiť tým, že dal podnet na jeho účelové trestné stíhanie za trestný čin podľa § 115 ods. 1 Trestného zákona napriek tomu, že si musel byť vedomý, že uvedený trestný čin je už

premlčaný a nemožno ho stíhať, a preto podal trestné oznámenie. Ústavný súd nespochybňuje, že po podaní trestného oznámenia sťažovateľovi v 1. rade vznikli práva na ochranu vyplývajúce mu zo základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Hoci podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu mu z tejto ochrany nevyplývalo subjektívne právo na trestné stíhanie iného, t. j. prokurátora špeciálnej prokuratúry (ako už bolo uvedené), bol oprávnený, aby orgány činné v trestnom konaní venovali jeho trestnému oznámeniu riadnu pozornosť zodpovedajúcu ich zákonným povinnostiam.

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné trestné oznámenie oznamovateľa trestného činu riadne prešetriť a rozhodnúť o ňom. To sa vo veci sťažovateľa aj stalo. Jeho trestné oznámenie bolo odmietnuté uznesením vyšetrovateľa prezídia PZ ČVS: PPZ-100/BKP-B-2008 z 22. mája 2008 a následne bola uznesením úradu špeciálneho prokurátora č. k. VII/2 Gn 99/08-10 z 30. júna 2008 zamietnutá jeho sťažnosť proti označenému uzneseniu vyšetrovateľa prezídia PZ ako nedôvodná, pričom z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry sa stotožnil so záverom vyšetrovateľa prezídia PZ, podľa ktorého prokurátor nemôže spáchať trestný čin tým, že rozhodne určitým spôsobom v konkrétnej veci vychádzajúc zo svojho právneho názoru. Rovnako sa na tento právny názor odvolal a stotožnil s ním aj špeciálny prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry v prípise č. k. VII/2 Gn 99/08-12 z 19. augusta 2008, ktorým vyhodnotil podnet sťažovateľa v 1. rade na preskúmanie postupu prokurátora ako nedôvodný a na tom základe ho odložil.

Z uvedeného vyplýva, že úrad špeciálnej prokuratúry sa podaniami sťažovateľa v 1. rade riadne zaoberal a rozhodol o nich, pričom právny názor, na ktorom je založené uznesenie č. k. VII/2 Gn 99/08- 10 z 30. júna 2008, ako aj prípis č. k. VII/2 Gn 99/08-12 z 19. augusta 2008 je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný, a preto ním nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľa v 1. rade, ani sťažovateľov v 2. až 6. rade. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že odôvodnenia označeného uznesenia úradu špeciálnej prokuratúry, ako aj označeného prípisu úradu špeciálnej prokuratúry sú síce stručné, ale vzhľadom na okolnosti a podstatu posudzovaného

prípade (právne posúdenie, či v danom prípade mohlo dôjsť postupom prokurátora špeciálnej prokuratúry k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona) výstižné a plne akceptovateľné, tak z hľadiska Trestného zákona, ako aj ústavy.

Ústavný súd v tejto súvislosti aj v nadväznosti na svoju konštantnú judikatúru zdôrazňuje, že ak orgány činné v trestnom konaní (vyšetrovateľ prezídia PZ a úrad špeciálnej prokuratúry) v danom prípade po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa v 1. rade, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už toľž nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu (v prípade sťažovateľa v 1. rade trestnému oznámeniu) bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní, nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, príp. nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (m. m. napr. II. ÚS 88/99).

K porušeniu základného práva sťažovateľa v 1. rade na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a v nadväznosti na to aj k porušeniu ďalších práv sťažovateľa v 1. rade a sťažovateľov v 2. až 6. rade, t. j. základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 a podľa čl. 13 dohovoru, ako aj k porušeniu čl. 149 ústavy úradom špeciálnej prokuratúry by teda mohlo dôjsť len v prípade, ak by tento nevenoval jeho sťažnosti proti rozhodnutiu vyšetrovateľa prezídia PZ a podnetu na preskúmanie postupu prokurátora v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gn 99/08 náležitú pozornosť, čo sa však v okolnostiach prípadu nestalo.

Tieto skutočnosti viedli ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov k záveru, že ich sťažnosť podaná proti postupu úradu špeciálnej prokuratúry v označenom konaní je zjavne neopodstatnená, a to v celom rozsahu namietaného porušenia

označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2009